

Bezpečnost a ochrana zdraví v mateřské škole

Obsah

1 Předcházení rizikům

- 1.1 Prevence rizik
  - 1.1.1 Pobyt a činnosti v budově mateřské školy
  - 1.1.2 Pobyt a činnosti na školní zahradě
  - 1.1.3 Sáňkování
  - 1.1.4 Vycházka, výlet
- 1.2 Školní vzdělávací program
- 1.3 Ochrana před sociálně patologickými jevy a projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí
- 1.4 Zdravý způsob života a prevence závislosti
- 1.5 Školní řád
  - 1.5.1 Péče o zdraví a bezpečnost dětí při vzdělávání
  - 1.5.2 Dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví

2 Zdravotní předpoklady

3 Postup při úrazu a k evidenci úrazů

- 3.1 Zápis do knihy úrazů
- 3.2 Záznam o úrazu
- 3.3 Hlášení úrazu
- 3.4 Zasílání záznamu o úrazu
- 3.5 Postup při úrazu dítěte

4 Poučení dětí

- 4.1 Pravidla pro pobyt v mateřské škole
- 4.2 Pravidla pro hry na školní zahradě
- 4.3 Pravidla pro vycházky
- 4.4 Pravidla při odchodu z mateřské školy

5 Dohled nad dětmi

- 5.1 Opatření v průběhu vzdělávacích činností v budově školy
- 5.2 Opatření při pobytu mimo areál školy
- 5.3 Opatření při sportovních akcích, výletech
- 5.4 Opatření k plavecké výuce
- 5.5 Pobyt dětí na školní zahradě
- 5.6 Odchod dětí z mateřské školy
- 5.7 Opatření správních zaměstnanců vůči dětem

6 Kontrolní činnost

Právní souvislosti:

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů
- Vyhláška č. 243/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených MŠMT, krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy Č.j.: 37 014/2005-25
- Metodický pokyn k provádění odborných technických kontrol tělocvičen, tělovýchovného náradí a zařízení, venkovních hřišť a sportovišť č.j. 22 784/03-II/2
- 2008 č. j. 24 246/2008 - 6 Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení

1 PŘEDCHÁZENÍ RIZIKŮM

Ředitelka školy stanoví postupy vedoucí k zajištění bezpečnosti a ochraně dětí při vzdělávání a výchově v mateřské škole. Škola zhodnotí rizika spojená s činnostmi a prostředím a přijme opatření k prevenci rizik.

Při stanovení konkrétních opatření bere v úvahu zejména:

- možné ohrožení dětí při vzdělávání, při přesunech dětí v rámci předškolního vzdělávání a při účasti dětí na různých akcích pořádaných školou
- věk dětí, jejich schopnosti, fyzickou a duševní vyspělost a zdravotním stav.

1.1 Prevence rizik

Učitelky přiměřenou formou poučí děti o bezpečném chování v prostředí MŠ a při dalších aktivitách mimo areál MŠ a vysvětlí jim možná rizika.

1.1.1 Pobyt a činnost v budově mateřské školy

BOZP a ochrana zdraví v mateřské škole

Riziko	Poučení
Úraz elektrickým proudem.	Nesahat na zásuvky, opatřit zásuvky chrániči.
Pád z výšky.	Nevylézat na okno, stolky, skříňky, ribstole.
Spolknutí, vdechnutí cizího předmětu.	Nedávat hračky, korálky, drobné stavebnice do úst, nosu.
Náraz na překážku, srážka s dítětem.	Běhat přiměřeně, chodit klidně.
Vzájemné poranění.	Bezpečné zacházení s nůžkami, s výtvarným a pracovním náčiním a náradím!
Uklouznutí.	Vhodná obuv, neběhat v umývárně a WC, nevcházet na mokrou podlahu, hlásit vyučujícímu rozlití tekutin, nestríkat vodu.
Vzájemné ubližování.	Včas reagovat na konfliktní situace.
Chůze po schodech.	Chůze kolem zábradlí s přidržováním, nestrkat se.

1.1.2 Pobyť a činnosti na školní zahradě

Riziko	Poučení
Vzájemné poranění	Nepoužívat klacky, kameny proti druhému dítěti, neházet písek.
Úraz na kolech, koloběžkách.	Používat ochrannou přilbu, dodržovat dohodnutá pravidla, jezdit vpravo.
Infekční onemocnění.	Nedávat písek do úst, neolizovat ruce.
Pád z výšky.	Přiměřené chování na průlezkách, skluzavkách, pevně se držet, dodržovat rozestupy, neprovádět prosté visy, visy hlavou dolů.
Poranění pohybujícími se předměty.	Dodržovat přiměřený odstup od houpaček, průlezek, větví, sledovat pohyb cvičebního náčiní.

1.1.3 Sáňkování

Riziko	Poučení
Náraz do druhého dítěte.	Organizované sjíždění z kopce.

1.1.4 Vycházka, výlet

Riziko	Poučení
Dopravní nehoda.	Organizovaná chůze v útvaru.
Zabloudění.	Sledovat učitelku, neodbíhat, znát své jméno, adresu MŠ.
Cestování.	Nástup a výstup do stojícího dopravního prostředku, sedět na bezpečném místě, neopouštět sedadlo, pokud se jede.

1.2 Školní vzdělávací program

Mateřská škola pracuje podle Školního vzdělávacího programu „Malovaný svět“. Jedná se o ucelený systém předškolní výuky, který mimo jiné seznamuje děti i s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví tak, aby bylo dosaženo klíčových kompetencí vztahujících se k ochraně zdraví dětí i jejich bezpečnosti. Tyto klíčové kompetence jsou vytvářeny na základě vzdělávacího obsahu integrovaných bloků, očekávaných výstupů a účelně zvoleného tématu.

Integrovaný blok:

1. Září, září na léto jde stáří s názvy některých tematických celků:

- Ahoj školko
- Kudy chodím do školky (bezpečnost)
- Já a moji kamarádi ze školky
- Moje tělo a zdraví
- Moje hračky
- Tatínek a maminka, to je moje rodinka.

Děti se učí respektovat pravidla společného soužití mezi vrstevníky a učitelkou. Pozitivní komunikací přispívají k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě, rodině, komunitě.

Názvy dalších Integrovaných bloků a tematických celků, které vysvětlují přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím i vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví jsou:

2. Malíř podzim s názvy některých tematických celků:

- Počasí a jeho rozmary – ochrana zdraví
- Toníkova zahrádka (vliv ovoce a zeleniny na naše zdraví)

3. Vánoční cinkání s názvy některých tematických celků:

- Adventní čas (bezpečnost)
- Vánoční těšení (ochrana zdraví v MŠ i doma)

4. Království paní Zimy s názvy některých tematických celků:

- Dětské radovánky na sněhu (respektování pravidel, bezpečnost, prevence)
- Zimní sporty (bezpečnost)
- Vaříme, jíme (zdravá strava)

5. Když se jaro rozjaří, zimě už se nedaří s názvy některých tematických celků:

- Zvyky a tradice – (čarodějnice, Svátek matek, Velikonoce)
- Svět kolem rybníka i v něm
- Na paloučku plno broučků
- Naše město
- Naše planeta má svátek

6. Sláva, sláva, léto nastává s názvy některých tematických celků:

- Hurá na výlet
- Prázdniny jsou tady (bezpečnost)

Ve Školním vzdělávacím programu je ochrana a bezpečnost zdraví součástí výchovy ke zdravému životnímu stylu a zdraví člověka, chápanému jako vyvážený stav tělesné, duševní a

sociální pohody. Jedná se o témata, jejichž součástí je i dopravní výchova, ochrana člověka za mimořádných událostí, problematika první pomoci a úrazů či prevence sociálně patologických jevů.

1.3 Ochrana před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí

- Důležitým prvkem ochrany před sociálně patologickými jevy je i výchovně vzdělávací působení na děti předškolního věku zaměřené na zdravý způsob života. V rámci školního vzdělávacího programu jsou proto děti nenásilnou formou a přiměřeně k jejich věku a schopnostem pochopit a porozumět dané problematice seznamování s nebezpečím drogové závislosti, alkoholismu, kouření a jiných forem násilného chování a jsou jim vysvětlována pozitiva zdravého životního stylu.
- V rámci prevence před projevy diskriminace, nepřátelství a násilí provádí pedagogičtí pracovníci mateřské školy šetření a pozorování vztahů mezi dětmi ve třídních kolektivech s cílem řešit případné deformující vztahy mezi dětmi již v jejich počátcích a to ve spolupráci se zákonnými zástupci, případně za pomoci školských poradenských zařízení.
- Prvkem prevence v této oblasti je i vytvoření příznivého sociálního klimatu mezi dětmi navzájem, mezi dětmi a pedagogickými pracovníky a mezi pedagogickými pracovníky a zákonnými zástupci dětí.

1.4 Zdravý způsob života a prevence závislosti

- **Zdraví** – cílem bude pochopit pojem zdraví jako naprosté pohody duševní, tělesné a sociální, rozvíjet zdraví různými aktivitami a zdraví si chránit.
- **Hygiena** – pochopit důležitost dodržování základní osobní hygieny z důvodů předcházení nález a posílit motivaci k osobní hygieně a uvědoměním si všeho, co nám může překazit naše oblíbené činnosti v případě naší nemoci.
- **Výživa** – seznámit s různými typy potravin, které se řadí k tzv. zdravým nebo nezdravým a prohloubit znalosti o zásadu, že nejzdravější je strava pestrá a různorodá.
- **Rostliny a my** – pochopit skutečnost, že kromě dobře známých jedlých plodů a léčivých bylin, mohou být ostatní rostliny a plody nebezpečné, jedovaté. Rozeznání některých z nich, které mohou děti ohrozit, třeba proto, že se vyskytují v okolí MŠ nebo jejich bydliště.
- **Alkohol** – zjistit základní znalosti dětí o alkoholu, resp. jejich zkušenosti s požíváním alkoholických nápojů rodiči a dalšími dospělými v jejich okolí. _
- **Pohyb** – pochopit, proč potřebujeme být tělesně zdatní a jak zdatnost získáme.
- **Kouření** – objasnit, proč lidé kouří a seznámit se škodlivými důsledky kouření na lidský organismus.
- **Drogy** – vysvětlit, co jsou drogy a kde se tu vzaly a pochopit brání léků na doporučení lékaře.
- **Vztahy k ostatním** – uvědomit si podstatu přátelství, kamarádství a jeho důležitosti pro lidský život.

Preventivní program se bude plnit průběžně za pomoci různých metod, forem i prostředků. Vycházet ze zkušeností, zážitků a prožitků dětí s využitím rozhovorů, diskuse, prožitkového učení, pohybových, námětových i sociálních her. Nabízet literární dílo bratří Čapků i dalších autorů, omalovánky a materiálu dostupného v MŠ, popř. zakoupením nové a doporučené literatury, divadelního představení. Pokusit se o spolupráci s rodinou a problémy řešit s odborníky.

1.5 Školní řád

Ředitelka Mateřské školy v souladu s § 30 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (dále jen „Školský zákon“) vydává tento školní řád, kterým se upřesňují vzájemné vztahy mezi dětmi, jejich zákonnými zástupci a zaměstnanci školy podle konkrétních podmínek uplatněných v Mateřské škole.

1.5.1 Péče o zdraví a bezpečnost dětí při vzdělávání

Ředitelka školy je povinna zabezpečit prostřednictvím pedagogů školy dohled nad dětmi, a to při školní i mimoškolní výchově a vzdělávání, tzn. při všech aktivitách organizovaných mateřskou školou.

Zejména vzhledem k ochraně zdraví ostatních dětí může pedagogický pracovník, pokud má při přebírání dítěte od zákonného zástupce nebo jim pověřené osoby podezření, že dítě není zdravé, požádat zákonného zástupce o doložení zdravotní způsobilosti dítěte ke vzdělávání formou předložení potvrzení od ošetřujícího lékaře.

Rodiče nadále ručí za to, že je dítě předáno do péče mateřské školy v dobrém zdravotním stavu. Jsou povinni hlásit infekční choroby v jejich blízkém okolí. Podávání léků, kapek apod. v MŠ není povoleno. Učitelka poskytne lék jen po sepsání dohody s rodiči a v situaci, kdy by bylo zdraví dítěte ohroženo v důsledku alergických, astmatických a epileptických záchvatů.

Dětem je věnována maximální péče a pozornost. Za jejich bezpečnost zodpovídají učitelky, a to od doby, kdy je učitelka převezme od jeho zákonného zástupce nebo jím pověřené osoby, až do doby, kdy je předá jeho zákonnému zástupci nebo jím pověřené osobě. Předat dítě pověřené osobě lze jen na základě písemného pověření vystaveného zákonným zástupcem dítěte.

Děti nesmí vstoupit do prostoru kuchyně, nesmí přijít do styku s čisticími prostředky. V prostoru, kde se pohybují, se nesmí nacházet předměty, které by jim mohly způsobit zranění. Nesmí být otevřena spodní část oken v 1. a 2. poschodí. Je-li větráno za přítomnosti dětí, musí mít učitelka stále na zřeteli otevřená okna. Děti nesmí být ani chvíli bez dozoru. Při nalévání polévky nesmí pobíhat po třídě, aby nedošlo k opaření teplou polévkou. Bezpečnost je dodržována i při pobytu venku - učitelky si musí místo, kde si děti budou hrát, prohlédnout, zda se nemohou děti zranit o nějaký předmět. Dojde-li k úrazu, učitelky zajistí první pomoc, informují rodiče a provedou zápis do knihy úrazů.

1.5.2 Dodržování bezpečnostních předpisů pedagogických zaměstnanců vůči dětem

K zajištění bezpečnosti dětí při pobytu mimo území mateřské školy stanoví ředitelka mateřské školy počet pedagogických pracovníků tak, aby na jednoho pedagogického pracovníka připadlo nejvýše

- 20 dětí z běžných tříd, nebo
- 12 dětí ve třídě, kde jsou zařazeny děti se zdravotním postižením.
Výjimečně může ředitelka mateřské školy zvýšit počty dětí:
- 20 + 8 dětí z běžných tříd, nebo
- 12 + 11 dětí ve třídě, kde jsou zařazeny děti se zdravotním postižením.

Při zvýšení počtu dětí nebo při specifických činnostech, například sportovních činnostech, nebo při pobytu dětí v prostředí náročném na bezpečnost určí ředitelka mateřské školy k zajištění bezpečnosti dětí dalšího pedagogického pracovníka, ve výjimečných případech jinou zletilou osobu, která je způsobilá k právním úkonům a která je v pracovněprávním vztahu k mateřské škole.

Při zajišťování zotavovacích pobytů, popřípadě výletů pro děti určí ředitelka mateřské školy počet pedagogických pracovníků tak, aby byla zajištěna výchova dětí, včetně dětí se zdravotním postižením, jejich bezpečnost a ochrana zdraví¹⁾.

---

¹⁾ § 5 vyhláška č.14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání.

2 ZDRAVOTNÍ PŘEDPOKLADY

Podmínkou přijetí dítěte do mateřské školy k předškolnímu vzdělávání je vyjádření lékaře k zdravotnímu stavu dítěte, které posuzuje a vydává praktický lékař pro děti a dorost. Praktický lékař pro děti a dorost, který dítě registruje, v žádosti o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání dále uvede, zda se dítě podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, zda se dítě může zúčastnit plavecké výuky, saunování apod.

Zákonní zástupci dětí jsou povinni informovat mateřskou školu o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích dítěte nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání nebo na účast na akcích¹⁾.

Změny zdravotního stavu, ke kterým dojde v průběhu vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a které mohou mít vliv na zapojení dítěte vzdělávacích činnostech, oznamují zákonní zástupci okamžitě pedagogickému pracovníkovi²⁾.

---

¹⁾) § 22 zákona č. 561/2004 Sb., (školský zákon).

①

²⁾) Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT Č.j.: 37 014/2005-25, čl.5, odst. 4.

②

3 POSTUP PŘI ÚRAZU A K EVIDENCI ÚRAZŮ

Všichni zaměstnanci jsou povinni okamžitě poskytnout první pomoc při jakémkoliv úraze, v případě potřeby přivolají lékařskou pomoc, v nezbytně nutném případě zajistí převoz zraněného do zdravotnického zařízení. Zároveň jsou povinni bezodkladně informovat ředitelku školy a zákonné zástupce dítěte.

Centrální lékárníčka je v denní místnosti učitelek. Telefonní čísla jsou zaznamenána u každého telefonního přístroje v celé budově mateřské školy.

Knihy úrazů je uložena u vedoucí učitelky Mgr. Aleny Baxové, která zodpovídá za záznamy. V knize úrazů se evidují všechny úrazy dětí, ke kterým došlo při činnostech ve škole nebo na akcích organizovaných školou, a to nejpozději do 24 hodin od okamžiku, kdy se škola o úrazu dozví¹⁾.

3.1 Zápis do knihy úrazů

Zápis do knihy úrazů provádí učitelka zodpovědná za dohled dětí.

V knize úrazů se uvede:

- pořadové číslo úrazu,
- jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození zraněného,
- popis úrazu,
- popis události, při které k úrazu došlo, včetně údaje o datu a místě události,
- zda a kým byl úraz ošetřen,
- podpis zaměstnance právnické osoby vykonávající činnost školy nebo školského zařízení, který provedl zápis do knihy úrazů,
- další údaje, pokud jsou potřebné k sepsání záznamu o úrazu.

Osobní údaje, které jsou součástí knihy úrazů, mohou být zpracovávány pouze za účelem evidence úrazů, popřípadě jako podklad pro vyhotovení záznamu o úrazu²⁾.

3.2 Záznam o úrazu

- Vyhotovuje učitelka, která provádí zápis do knihy úrazů, ve spolupráci s ředitelkou školy, jde-li o úraz, jehož důsledkem byla nepřítomnost dítěte ve škole zasahující alespoň do 2 po sobě jdoucích vyučovacích dnů.
- Smrtelný úraz: smrtelným úrazem se rozumí takové poškození zdraví, které způsobilo smrt po úrazu nebo na jehož následky dítě zemřelo nejpozději do jednoho roku od vzniku úrazu.
- Záznam o úrazu se vyhotoví na formuláři, který je k dispozici v ředitelně školy.
- Na žádost zákonného zástupce dítěte škola bezodkladně vyhotoví záznam i úrazu, který není uveden v bodě prvním.
- Škola vyhotoví o úrazu, který nezpůsobí nepřítomnost dítěte ve škole, záznam, pokud je pravděpodobné, že dítěti bude poskytnuta náhrada za bolest a ztížení společenského uplatnění způsobené úrazem.
- Jedno vyhotovení záznamu o úrazu předá škola zákonnému zástupci.
- Škola nebo školské zařízení bez zbytečného odkladu aktualizuje záznam o úrazu
  - a) pokud byla poskytnuta náhrada za bolest nebo náhrada za ztížení společenského uplatnění způsobené úrazem, nebo
  - b) v případě smrtelného úrazu, pokud k úmrtí došlo po vyhotovení záznamu o úrazu

---

¹⁾ § 29 odst. 2 zákona č.561/2004 Sb., (školský zákon).

²⁾ Vyhláška 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů.

3.3 Hlášení úrazu

- O každém úrazu je informována ředitelka školy.
- O úrazu žáka podá učitelka, která je určena pro vyplňování zápisu do knihy úrazů, bez zbytečného odkladu informaci zákonnému zástupci dítěte.
- Nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že v souvislosti s úrazem byl spáchán trestný čin nebo přestupek, nebo jedná-li se o smrtelný úraz, podá ředitelka školy bez zbytečného odkladu hlášení místně příslušnému útvaru Policie České republiky.
- O úrazu podá ředitelka školy bez zbytečného odkladu hlášení pojišťovně, u které je škola pojištěna pro případ své odpovědnosti za škodu vzniklou na životě a zdraví dětí.

3.4 Zasílání záznamu o úrazu

- Záznam o úrazu podle § 2 odst. 1 písm. a) a odst. 4 zasílá škola nebo školské zařízení za uplynulý kalendářní měsíc, nejpozději do pátého dne následujícího měsíce,
  - a) zdravotní pojišťovně žáka a
  - b) České školní inspekci.
- Záznam o smrtelném úrazu zasílá škola nebo školské zařízení do 5 pracovních dnů po podání hlášení podle § 3 nebo aktualizaci záznamu podle § 2 odst. 6 písm. b)
  - a) zřizovateli,
  - b) zdravotní pojišťovně žáka,
  - c) České školní inspekci a
  - d) místně příslušnému útvaru Policie České republiky.
- Škola a školské zařízení zasílají záznamy o úrazu a jejich aktualizaci též zřizovateli na základě jeho písemné výzvy.
- Podle odstavců 1 a 2 se nepostupuje, jedná-li se o aktualizaci záznamu o úrazu podle § 2 odst. 6 písm. a). Škola nebo školské zařízení vždy k 30. září vyrozumí Českou školní inspekci o aktualizacích záznamů o úrazu podle § 2 odst. 6 písm. a) v uplynulém školním roce. Vyrozumění podle věty druhé obsahuje pořadové číslo a školní rok vyhotovení každého záznamu o úrazu, který byl v uplynulém školním roce aktualizován, a údaj o důvodu aktualizace.
- Záznam o úrazu a vyrozumění o aktualizacích záznamů o úrazu podle odstavce 4 se zasílá České školní inspekci v elektronickém formuláři.

3.5 Postup při úrazu dítěte

- zjistit poranění
- informovat ředitelku školy nebo její zástupkyni
- zavolat lékařskou službu nebo zajistit doprovod dospělou osobou k lékaři
- oznámit skutečnost zákonným zástupcům dítěte, požádat je o převzetí dítěte
- provést zápis do knihy úrazů popř. vyplnit záznam o úrazu

4 POUČENÍ DĚTÍ

Dětem v mateřské škole se vysvětlují pravidla chování a jednání srozumitelnou formou poučení, vysvětlování, příkladem, pomocí obrázků a piktogramů. S danými pravidly se seznamují hned na začátku školního roku, průběžně i nahodile (při nenadálé situaci, problémech), před pobytem na zahradě, před vycházkou, výletem, exkurzí apod.

4.1 Pravidla pro pobyt v mateřské škole

- Při vstupu do třídy pozdravím paní učitelku a přivítám se s dětmi.
- Zůstávám ve své třídě, hraji si nebo pracuji, neutíkám, neschovávám se.
- Při odchodu na WC a umývárny nebo šatny, oznámím paní učitelce, kam jdu.
- Při přesunech po MŠ počkám na dospělé, kteří mě doprovodí.
- Při manipulaci s elektrickými přístroji počkám, až paní učitelka odstraní ochranný kryt, do elektrické zásuvky nikdy nic nestrkám.
- Rozbité hračky přinesu paní učitelce.
- Když mě paní učitelka pošle se vzkazem do jiné třídy, hned se vrátím a ohlásím se jí.
- Při řazení u kovových dveří se nikdy nechytám zárubní – došlo by ke skřípnutí prstů.

4.2 Pravidla pro hry na školní zahradě

- Při pobytu na školní zahradě si hraji tam, kde nám určí paní učitelka nebo se s ní domluví, kde si budu hrát.
- Při práci a hře se zahradním náradím dávám pozor, abych neuhodil a nezranil kamarády.
- Všechny hračky, které jsem si půjčil, po sobě vždy uklidím.
- Při koupání a brouzdání v bazénu poslouchám pokyny paní učitelky.
- Při hře na pískovišti nerozhazuji písek a neházím ho po kamarádech.
- Na průlezky, skluzavku, kolotoč nechodím bez dovolení.
- Neschovávám se do tují kolem zahrady.
- Odchod do zahradního domku pro hračku nebo na WC oznámím paní učitelce.
- Při odchodu domů uklidím po sobě hračky a rozloučím se s paní učitelkou.
- Při jízdě na dětském kole musím mít na hlavě ochrannou přilbu!
- Pro jízdu na kole využívám zadní část zahrady s asfaltovým povrchem. Úzký betonový chodník v přední části není vhodný a bezpečný.

4.3 Pravidla pro vycházku

- Před vycházkou mimo školní zahradu nás paní učitelka ztiší, spočítá, zkontroluje oblečení a řekne nám, kam půjdeme.
- Po chodníku půjdu ve dvojicích, nebudu se strkat, křičet, loudat se.
- Při přecházení vozovky dávám pozor na znamení, kdy budeme přecházet.
- Při sáňkování dbám, abych po jedné straně vystupoval a po druhé sjížděl.
- Při hrách a pohybových aktivitách, nesmím opustit vymezené prostranství.
- Při pobytu dětí mimo areál MŠ nás paní učitelka průběžně kontroluje, počítá a má o nás stálý přehled.
- Při chůzi po schodišti a před budovou – hlavně při vlhkém počasí nebo v zimě, chodím opatrně, přidržuji se zábradlí.
- Při příchodu z pobytu venku nejsem bez dozoru v šatně a po přestrojení odcházím do třídy.

4.4 Pravidla při odchodu z mateřské školy

- Z mateřské školy odcházím jen s rodiči nebo s osobou, kterou znám a paní učitelka to dovolí.

- Před odchodem ze třídy nebo zahrady se vždy s paní učitelkou rozloučím.

5 DOHLED NAD DĚTMI

- Škola je povinna vykonávat podle zvláštních předpisů nad dětmi náležitý dohled. Kromě bezpečnostních hledisek zajišťují pedagogičtí pracovníci při dohledu nad dětmi také výchovné působení, a to v zájmu předcházení škodám na zdraví, majetku a životním prostředí.
- O zajištění náležitého dohledu rozhoduje ředitelka školy. Vychází z konkrétních podmínek a přihlíží zejména k vykonávané činnosti, věku dětí a jejich rozumovému rozvoji (vyspělosti), dopravním a jiným rizikům¹⁾.
- Podle rozhodnutí ředitelky školy mohou dohled konat vedle pedagogických pracovníků i jiné osoby, které jsou zletilé, plně způsobilé k právním úkonům a jsou v pracovněprávním vztahu ke škole. Tyto osoby musí být řádně poučeny o povinnostech dohledu a ředitelka školy o tomto poučení provede písemný záznam, který osoba pověřená dozorem podepíše²⁾.
- Pedagogičtí pracovníci vykonávají podle pokynů ředitelky dohled i mimo školu, např. při exkurzích, výletech a jiných činnostech vyplývajících ze školního vzdělávacího programu a na jiných akcích organizovaných školou³⁾.

5.1 Opatření v průběhu vzdělávacích činností v budově školy

- Každá učitelka je osobně zodpovědná za bezpečnost svěřených dětí od doby jejich převzetí od rodičů, pověřené osoby nebo jiného pedagoga školy do doby jejich předání rodičům, pověřeným osobám nebo jinému pedagogovi školy.
- Učitelka má neustále přehled o všech dětech, za které zodpovídá, průběžně kontroluje všechny prostory, ve kterých se děti pohybují (třída, herna, sociální zařízení, šatna).
- Poučení dětí o bezpečnosti se provádí na začátku školního roku pomocí piktogramů-grafického znázornění a obrázků v rámci ŠVP, dále před pobytem venku, plaveckým výcvikem, výletem. Záznam o poučení se запиše do Přehledu výchovné práce.
- Při hře dětí ve třídě dbá, aby si děti hrály klidně, sleduje jejich hru, předchází konfliktům. Nedovolí dětem nosit do MŠ nebezpečné předměty nebo hračky.
- Nesmí odejít od dětí! Při závažných důvodech si zajistí dohled jiné pracovnice z MŠ.
- Pošle-li dítě se vzkazem do jiné třídy, kontroluje jeho příchod.
- Učitelka nepoužívá rozbitých hraček, požádá domovníka o spravení.
- Nesmí dát dětem bez náležitého dohledu nůžky, štetce, tužky či jiné ostré a špičaté pomůcky, dále drobné korálky a stavebnicové tvary, které by si mohly děti strčit do nosu či ucha.
- Učitelka dbá, aby elektrické zásuvky byly po použití opět chráněny bezpečnostní

---

¹⁾ Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT Č.j.: 37 014/2005-25, čl.10 odst.1.

²⁾ Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT Č.j.: 37 014/2005-25, čl.10 odst. 5.

³⁾

³⁾ Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT Č.j.: 37 014/2005-25, čl.10 odst. 6.

³⁾

vložkou.

- POZOR! Při zavírání kovových dveří – nebezpečí skřípnutí.
- Při přesunech dětí na zájmové a jiné aktivity děti vždy doprovází učitelka nebo pověřená osoba.
- Při chůzi po schodech dbá, aby se děti nestrkaly, chodily klidně, držely se zábradlí.
- Při tělovýchovných aktivitách dbá zvýšené pozornosti o bezpečnost dětí. Upozorňuje na případné nebezpečí, zajišťuje soustavnou pomoc při cvičení. Bývá vždy na nejrizikovějším místě. Před zahájením cvičení musí vždy zkontrolovat, zda je tělocvičné nářadí v pořádku.
- Při převlékání dětí v šatnách vykonává učitelka stálý dohled, sama se obléká, až když jsou děti připraveny na pobyt venku. Při oblékání musí zajistit dohled nad dětmi druhou učitelkou nebo uklízečkou. Neprodužuje zbytečně pobyt připravených dětí v šatně.
- Při rozcházení dětí domů věnuje učitelka zvýšenou péči úpravě a čistotě dětí.
- Dítě předává rodičům či pověřené osobě, ale to pouze na základě písemného pověření zástupcem dítěte / může být stálé, na určité časové období/.

5.2 Opatření při pobytu mimo areál mateřské školy

- Učitelky před odchodem dětí uklidní, spočítají, soustředí, zkontrolují oblečení.
- Na vycházky a výlety mimo území mateřské školy chodí se skupinou dětí dvě učitelky, pokud je počet dětí vyšší než 20.
- Při vycházce chodí vždy jedna učitelka na začátku zástupu a druhá učitelka na konci zástupu dětí.
- Při vycházce s jednou učitelkou (max. 20 dětí) učitelka průběžně kontroluje celý zástup dětí.
- Děti se přesunují ve skupině a to nejvýše ve dvojstupech.
- Při přecházení vozovky má přednost přechod se světelnou signalizací, dále označený přechod pro chodce. Na neoznačených místech lze přecházet pouze výjimečně, a to v případě, že v přiměřené blízkosti není označený přechod pro chodce.
- Při přecházení po označeném přechodu a na neoznačeném místě používá učitelka dopravní terčík.
- Za snížené viditelnosti používají učitelky „zviditelňující“ bundy.
- Při pobytu dětí mimo areál MŠ učitelka průběžně kontroluje počet dětí a má o dětech stálý přehled.
- Při volném pohybu dětí na vhodném místě učitelka kontroluje prostor z hlediska bezpečnosti a trvale předchází možnosti úrazu dětí, využívají se pouze známá a bezpečná místa.
- Při sáňkování dbají, aby děti po jedné straně vystupovaly a po druhé sjížděly.
- Při hrách a pohybových aktivitách učitelky dbají, aby děti neopustily vymezené prostranství.
- Při chůzi po schodišti a před budovou – hlavně při vlhkém počasí nebo v zimě, připomínat opatrnou chůzi, přidržovat se zábradlí.
- Při příchodu dětí z pobytu venku neopouští učitelka děti bez dozoru v šatně. Je přítomna v šatně do odchodu posledního dítěte ve třídě.

5.3 Opatření při sportovních akcích, výletech

- Ředitelka školy rozhoduje na základě náročnosti akce a počtu dětí o určení další způsobilé osoby k zajištění bezpečnosti dětí.

BOZP a ochrana zdraví v mateřské škole

- Ředitelka školy stanoví hlavního vedoucího akce, který je povinen poučit děti o zvláštních situacích, o pravidlech jednání v těchto situacích.
- Plavecký výcvik předškoláků se uskutečňuje v plavecké škole.

5.4 Opatření k plavecké výuce

Doprovázející učitelka:

- dodržuje předem určený rozvrh hodin plavecké výuky vypracovaný plaveckou školou (dále jen PŠ)
- před plaveckou výukou zabezpečí vybavení dětí k výuce (plavky, mýdlo, ručník) a vhodné oblečení na cestu do PŠ a zpět do MŠ, zkontroluje, aby řetízky, prstýnky nechaly děti doma nebo v MŠ
- po vstupu do budovy PŠ se řídí organizačními pokyny pracovníků PŠ
- ve vstupní hale dohlédne na přezutí dětí, uložení obuvi do sáčků a na odchod do šaten, svléknutí dětí a přípravu na sprchování
- pomáhá pracovníkům PŠ při sprchování a odchodu do bazénové haly
- před vstupem do bazénové haly se převlékne z civilního oblečení
- během výuky nesmí opustit bazénovou halu a na požádání spolupracuje při zajišťování kázně během výuky
- pečuje o děti, při náhlé nevolnosti, únavě, mimořádné události apod.
- doprovází děti během výuky:
  - na WC
  - při poskytování první pomoci, při ošetření drobných poranění
  - pokud dítě potřebuje jít z jakéhokoliv důvodu do šatny
- po ukončení výuky přebírá děti v prostoru bazénové haly a pomáhá pracovníkům PŠ zajistit odchod do sprch, sprchování a osušování
- zajistí kázeň dětí během oblékání a včasný odchod ze šatny

5.5 Pobyt dětí na školní zahradě

- Při pobytu na školní zahradě používá každá třída svůj vyhrazený prostor.
- Učitelky z různých tříd nejsou při zajišťování dozoru na zahradě na společném místě.
- Učitelka má v každém okamžiku přehled o všech dětech, průběžně kontroluje počet dětí, při velkém rozptýlení dětí zajistí učitelky bezpečnost dětí ze dvou různých míst.
- Při pobytu dětí na školní zahradě nedovolí učitelky dětem bez dozoru na průlezkky, houpačky a jiné nářadí, kde hrozí nebezpečí úrazu. Nedovolí jim též samostatné vzdálení do prostor zahrady, kam sama nevidí, kde nemůže mít o dětech přehled.
- Učitelka zajišťuje bezpečnost dětí při hrách na zahradním nářadí a při manipulaci s dětským zahradním náčiním – hrabičky, lopatky apod.
- odejde-li dítě s vědomím učitelky na WC, kontroluje jeho příchod (u starších dětí), případně požádá někoho z personálu, aby na dítě dohlédli (u mladších dětí).

5.6 Odchod dětí z mateřské školy

- Učitelka předává dítě vždy osobně rodičům nebo pověřené osobě.
- Nezletilí sourozenci a pověřené osoby jsou vždy uvedeny na písemném formuláři, který vyplní rodiče dítěte.
- Při spojování dětí v odpoledních hodinách předává třídní učitelka svěřené děti koncové službě s písemným seznamem se jmény dětí a pověřených osob, které přicházejí pro děti na koncovou třídu.

- Před odchodem ze třídy nebo zahrady na konci pracovní doby učitelka vždy zkontroluje všechny prostory, ve kterých se děti pohybovaly a ujistí se o odchodu všech dětí, za které zodpovídá.

5.7 Opatření správních zaměstnanců vůči dětem

Ředitelka školy seznámí správní zaměstnance s předpisy týkající se bezpečnosti práce. Ve vztahu k dětem se jedná o předměty, které by mohly děti zranit, o různé chemické prostředky, které jsou při práci používány.

- V dosahu dětí se nesmí nechávat čisticí prostředky, ale musí být uskladněny v prostorách k tomu určených.
- Při práci s elektrickými spotřebiči vždy po použití zajistit zásuvky ochranným krytem, spotřebič odstranit z dosahu dětí.
- Neotvírat okna, ke kterým mají děti přístup, zvláště v patrech.
- Nenechávat předměty v prostorách, kde se děti pohybují, např. štafle, kbelíky, košťata apod.
- Nedovolit dětem přístup do kuchyně.
- Upozornit učitelku i děti na uklizenou podlahu (mokrý podlaha), aby nedošlo k uklouznutí.
- Na zahradě nenechávat různé stroje, nářadí potřebné k úpravě zahrady.
- Nepoužívat žádné chemické postřiky proti hmyzu v době, kdy děti pobývají v mateřské škole, ani jiné prostředky k hubení hmyzu, hlodavců.
- V případě, že uklízečka zastupuje učitelku, musí dbát u dětí zvýšené opatrnosti.
- Po ranním scházení dětí do MŠ uzamykat hlavní vchod do budovy a zabránit tak volnému pohybu cizích osob po budově školy.

6 KONTROLNÍ ČINNOST

Pro kontrolní činnost k dodržování podmínek pro bezpečnost a ochranu zdraví dětí vydává ředitelka školy příkaz k provedení prověrky BOZP v rámci své působnosti a plnění úkolů v oblasti prevence rizik a dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí.

Do programu prověrek bezpečnosti a ochrany zdraví při činnostech organizovaných školou se zahrnuje jednou ročně kontrola tělocvičného náradí a náčiní, školního hřiště, včetně jejich vybavení, revize elektrických, zdvihacích a tlakových zařízení prováděných prostřednictvím osob se zvláštní odbornou způsobilostí¹⁾.

---

¹⁾ Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT Č.j.: 37 014/2005-25, čl. 26.

②

